

Barns och ungas läsning

- ett ansvar för hela samhället

Uppdraget

Bidra till mer likvärdiga förutsättningar för barn och unga att uppnå en fullgod läsförmåga och lust att läsa.

Arbetet

Hur kan vi öka likvärdigheten?

Illustrationer: Louise Winblad

- Små barns språkutveckling
- Läsning i skolan
- Skolbibliotek och läsning
- Läsning på fritidshem
- Läsning på lov
- Bibliotek och läsning
- Läsande förebilder
- Uppföljning av och samverkan kring läsning

Läsning och litteratur ska bli en självklar del av förskolans pedagogiska verksamhet

Förslag

Arbete med litteratur ska föras in i läroplanen för förskolan.

Stödmaterial om arbete med litteratur i förskolan.

Kompetensutveckling för personal i förskolan.

Skolan har ansvar för elevers läsinlärning och läsutveckling

Bedömning

Alla elever ska ges möjlighet att utveckla en fullgod läsförmåga.

Möjliga samarbeten mellan olika yrkesgrupper ska synliggöras inom ramen för Läsluftet.

Läsluftet bör finnas över tid och kontinuerligt utvecklas utifrån forskning och behov hos lärare och elever.

Kommuner bör långsiktigt främja kompetensutveckling för lärare inom läsinlärning, läsutveckling och litteraturundervisning.

Skolbiblioteksverksamheten behöver stärkas

Förslag

Frågan om bemannade skolbibliotek ska utredas.

Skolbiblioteksverksamhet ska definieras på förordningsnivå.

Skolinspektionen ska i sin tillsyn fokusera särskilt på skolbiblioteken.

Skolverket ska ta fram ett allmänt råd för hur man i samverkan med eleverna bygger upp, utformar, följer upp och utvärderar en skolbiblioteksverksamhet.

Fritidshemmet - en plats för läsning och samtal om läsning

Förslag

Det ska framgå av läroplanerna att fritidshemmet ska stimulera elevernas läsning.

Stödmaterial om hur man kan arbeta med såväl språk- och läsutveckling som med läsning generellt ska tas fram.

Personalen i fritidshemmet ska ges möjlighet till kompetensutveckling inom läsning.

Läsning på lov – en möjlighet att stärka den lustfyllda läsningen

Förslag

Ge läsfrämjande aktörer möjlighet att ansöka om ett årligt verksamhetsbidrag för läsfrämjande verksamhet under lov.

Kompetensutveckling för bibliotekarier med fokus på läsfrämjande för barn och unga

Förslag

Ett nationellt läsfrämjandelyft för folkbibliotekarier ska genomföras.

Vuxna läsande förebilder behövs!

Bedömning

Studieförbunden bör, inom ramen för uppdraget att stärka föräldrars delaktighet i sina barns lärande, särskilt fokusera på föräldrar som läsande förebilder.

Kulturrådet bör genomföra ytterligare insatser för att stärka vuxnas läsning så att vuxna kan utgöra läsande förebilder för barn och unga.

Kommuner bör arbeta för att inrätta tjänster för läsfrämjandeambassadörer för de nationella minoritetsspråken.

Samverkan och uppföljning behöver ske i större utsträckning

Förslag

Ett Läsråd som ska arbeta för att samla och samordna aktörer och insatser inom kultur, skola, civilsamhälle, folkbildning och näringsliv kring barns och ungas läsning i och utanför skolan, ska inrättas.

17 elevgrupper (F- åk 8) + elevenkäter

- Adolf Fredriks Musikklasser
- Erikdalsskolan
- Grimstaskolan
- Gröndalsskolan
- Hjulsta grundskola
- Hägerstenshamnens skola
- Katarina Södra skola
- Norra Ängby skola
- Nya Elementar
- Solbergskolan
- Spånga grundskola

”Man måste läsa, annars får man
inget jobb, inga pengar, inget hem.”

elev, årskurs 5

”Ibland mår jag inte så bra, tycker
den [boken] är bra och förklarar
mycket.” elev, årskurs 3

”Jag tycker om att läsa för att jag ser
egna bilder och försvinner in i en
annan värld.” elev, årskurs 3

Vad känner du när du läser?

- Det beror på om boken är bra eller inte, men för det mesta känner jag mig smart.
- Duktig, koncentrerad
- Att jag hela tiden lär mig kunskap.
- Jag känner att jag ibland lär mig någonting om jag läser en bok som tar plats i andra länder
- Tankefri, avslappnad och lugn.
- Jag brukar känna mig uppslukad, avslappnad och glädje
- Jag känner mig lugn. Jag fokuserar inte på saker som gör mig stressad.
- Känner ofta det jag läser. Om det är en ledsen bok känner jag mig ledsen.
- Man connectar till världen och personerna.
- Att jag är helt borta från världen och tappar bort tiden.

Vad känner du när du läser?

- Att man vill bara komma till slutet för att det är så långtråkigt.
- Uttråkad.
- I början kan det vara spännande, men till slut tröttnar jag.
- Att jag blir tvingad till det.
- Jag känner mig trött för det är inte roligt att läsa.
- Det är tråkigt och jobbigt.
- Det beror på. Om jag läser en bra bok får jag inlevelse och jag vill bara läsa mer men om jag läser en dålig bok slutar jag bara läsa.

Hur man kan komma igång med läsningen

- Ta bort distraktioner och läs 15 minuter varje dag. Det behöver inte vara en timme.
- Läs regelbundet så kommer du ihåg vad du läste senast och då blir det roligare.
- Ha alltid en bok/serie i gång.
- Träna på att läsa så blir det lättare att läsa.
- Börja med lätt bok och välj sedan allt svårare böcker.
- Man ska ha en bok man gillar och ta pauser ibland när man läser så det inte blir långtråkigt.

Hur man kan komma igång med läsningen

- Våga lägga tid på att hitta den rätta boken, och att lägga ifrån dig all elektronik!
- Döm inte boken efter de första sidorna utan läs några kapitel så du hinner förstå boken och få känsla för den.
- Läs det som intresserar dig. I mobilen kan du ladda ner appar som har en "massa" böcker.
- Testa många olika sorters böcker.
- Allt handlar om att hitta den specifika boken som gör att allt "klickar". Så det är bara att försöka leta i genrer man tycker om och förhoppningsvis hittat man något som gör att man vill fortsätta.
- Hitta en bok som verkar intressant. Zlatanboken.
- Läs första sidan i flera böcker tills du hittar den rätta. Läs om saker man tycker är roliga, det blir lättare. Testa läsa olika böcker för att se vad du tycker om.
- Försök hitta en spännande och intressant bok, det gör det lättare att tycka att det är kul.
- Hatar man något har man gjort det för lite – hitta din stil!

Hur man kan komma igång med läsningen

- Läs samma bok i ett tjejjgäng. Det blir roligare när man kan prata om den.
- Fråga någon som känner dig om boktips.
- Fråga efter boktips och börja med kanske en lagom tjock bok, Det viktigaste: bli inte tvingad, Gör det om du känner för det.

Hur man kan komma igång med läsningen

- Försök att visualisera det du läser.
- Hitta en bekväm plats att sitta på.
- Man kanske kan börja läsa på fritiden.
- Har du problem med läsningen? Se filmen först och läs boken sen.
- Lyssna på boken samtidigt som du läser den.
- Läs serietidningar!
- Skriv en egen bok!
- Skapa ett eget belöningsystem, när du läst en bit, ta en kaka.

Hur man kan komma igång med läsningen

- Inte tvinga sig till att läsa, men ge boken tid.
- Läs bara. Det är bra och du blir smart.
- Var tålmodig och ha en positiv inställning
- Bestäm dig att det är spännande fast det inte är det.
- Det handlar om rutiner. Har man rutiner för läsning kommer man in i det.

Hur kan vuxna stötta i läsningen

- Börja läsa tidigt med små barn, och gå till biblioteket.
- Det måste finnas kravlös läsning i skolan. Det känns nu som enda motivationen för att läsa i skolan är att få bra betyg, allt i skolan bedöms.
- Det är bättre att någon annan håller i boksamtal
- Fortsätta läsa även på högstadiet, nu läser man bara i skolan på låg- och mellanstadiet.
- Ha läslektioner!
- Locka till läsning med tävlingar och pris.
- Skapa fler tysta rum i biblioteken så man kan plugga där.
- Ha fler författarbesök.
- Hitta böcker som vi tycker är intressanta.

Avslutningsvis

- Läsvanor, läsintresse och läsförmåga hänger samman
- Likvärdighet i utbildningssystemet och goda resultat hänger samman
- Ju äldre eleverna blir ju mindre läser de
- Flickor läser fortfarande bättre och mer än pojkar men...
- Läsförståelsen ökar men läsintresset avtar
- **HUR ÖKA LÄSINTRESSET?**